ЛИСТОПАД 2026 р.

9

ВЕСЕЛКА

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Листопад – останній місяць осені. На деревах вже немає листя, йдуть холодні дощі, іноді намагається випасти сніг, але тут же тане. Пейзажі сірі і похмурі, сонечка майже немає. Але ж листопад не тільки сірий, природа дарує нам червоні фарби – грона горобин, намистинки шипшини на тоненьких гілочках. Хризантеми, хай не яскравих пастельних тонів, останні квіти, які викликають нехай сумну, але все ж таки посмішку...

Максим Рильський

Запахла осінь в'ялим тютюном,
Та яблуками, та тонким туманом, –
І свіжі айстри над піском рум'яним
Зорюють за одчиненим вікном.

У травах коник, як зелений гном,
На скрипку грає. І пощо ж весна нам,
Коли ми тихі та дозрілі станем
І вкриє мудрість голову сріблом?

Бери сакви, і рідний дім покинь,
І пий холодну, мовчазну глибінь
На взліссях, де медово спіють дині!

Учися чистоти і простоти
І, стоптуючи килим золотий,
Забудь про вежі темної гордині.

Петро Сингаївський

Листопад. Падолист.
Тихий сад. Вітру свист.
Ходить садом Листопад,
Підміта чистенько сад.
Дерева обв'язує,
Лагідно приказує:
– Працювали ви ударно,
Все зробили, хто що вмів,
А тепер спочиньте гарно
До весняних теплих днів.

Любов Дмитришин

В осінньому лісі

Білява Оксанка
Й чорнява Галинка
В осінньому лісі
Збирали ожинки.
Замурзали руки,
Замурзали щічки,
А потім руками
Замурзали й вічка.
Коли закінчили
Збирати ожинки,
Себе не впізнали
Оксанка й Галинка.

Розмалюй.

Чи знаєте ви, що...

Оксана Козак

Вже Жовтень естафету передав.
Йде Листопад у лісі по стежині.
Букет з листочків золотих зібрав,
Несе прекрасній подрузі Ялині.

В якої крона вічно молода –
Зелена, свіжа, ніжно-бархатиста.
Однакова: чи літо, чи зима,
Не знає – як це гола і безлиста.

Йде Листопад по листю золотім
На зустріч до розкішної Ялини.
В безкраїм небі ясно-голубім
Пливуть у даль білесенькі хмарини.

Милується на вроду Листопад
Красуні карооκої Ялини,
Хвилюється, говорить щось невлад
І трусить листя жовте на стежини.

Ялина засріблилася в росі,
Замріялась зелена чарівниця,
Зустріла Листопад у всій красі.
На сонці заблищала її глиця.

Прислів'я та приказки про Листопад

- Листопадовий день, що заячий хвіст.
- Листопад і колесо, і полоз любить.
- Листопад – ворота землі.
- У листопаді зима з осінню бореться.
- У листопаді голо в саді.
- У листопаді зима на городі.
- Листопад зимі ворота одчиняє.
- Листопад не лютий, проте спитає, чи одягнутий та взутий.
- Листопад вересню онук, жовтню син, а грудню рідний брат.

У світі казок

Українська душа світиться з казки, бо в казці перемагає добро. Воно вічне і незборимо. На ньому стоїть і розвивається світ, воно зорею надії сяяло нашій нації через тисячоліття й утверджувало їй місце під сонцем.

Добро народжується і живе у казці, як у батьківському гнізді, його найтонше сприймає чутлива дитяча натура, яка ще не поранена злом і прагне бачити світ чистим і справедливим, тому дитина так горнеться до казки і пізнає в ній родинну прихильність.

Про осінь

(Українська народна казка)

Жив колись один цар. І приснився йому дуже страшний сон. Занепокоїв царя цей сон кожної ночі. Не міг він ні їсти, ні пити, ні спати. Багато лікарів, знахарів хотіли врятувати царя, та ніхто не допоміг йому. А в густому лісі, на Козиній горі, жив старий дід, і ходили про нього легенди, що дуже допомагав він людям.

От цареві і порадили піти до діда. Прийшов цар, вклонився йому в ноги і розповів про свою біду. Дід згодився допомогти цареві. Старий подивився йому в душу, а потім сказав:

– Вас, царю, тому мучить щоночі страшний сон, бо не допомагаєте ви бідному люду, не бачите їх бід, не чуєте їх зойків, не втираєте їх гірких сліз. Але я спробую для вас щось зробити.

Наварив дід зілля і промовив:

– Один раз пити вранці, другий раз – в обід, а третього разу – ввечері. І розмішайте це зілля в сльозах.

Цар послухав діда і почав робити, як той наказав. Пройшов один день, другий, третій, четвертий, п'ятий....

Полишив страшний сон царя, завітав цар до діда і сказав:

– Ваше зілля допомогло мені, а за те, що вилікували мене, ось вам скриня із золотом.

А дід йому:

– Я не бідний, бо золото моє – це мій ліс, моя гора, віддайте це золото бідним людям.

Так і хтів зробити цар. Взяв він скриньку та й поніс її до людей. А в скриньку залізло мале мишеня і прогризло там дірочку, а саме заснуло...

От іде цар горою, потім селом, шукає найбідніших людей, та й не бачить, що золото сиплеться із дірки. Де пройде цар, там і горить все золотом: і листя, і травичка, і поля, і сади. То осінь прийшла до людей. Так цар приніс в ліс, на Козину гору, золото осені, а бідним людям подарував велику радість та втіху. Глянеш восени навколо – все горить золотом, і радісно стає на душі: пропадає смуток, висихають сльози.

Розмалюй.

Оксана Кротюк

Де ж капустка?

Пов'язала кізка хустку
І пішла полоть капустку.
Працювала до обіду,
Помагала бабці й діду.
Так полола аж втомилась,
Тільки де ж капустка ділась?

Юлія Кузнецова

Перша подорож

(Уривок)

Хочете почути історію про найдивовижнішу корову у світі?

Далеко-далеко у звичайнісінькому селі жила собі Мишка. Точніше, корова. Корова на ім'я Мишка.

Гадаєте, вона була крихітною чи пищала? Аж ніяк. Вона була вельми вгодованою й мукала, як і годиться корові. Та коли вона народилася, Кіра, донька господарів, вигукнула:

– Мамо, тату, дивіться, яка сіренька теличка! Я ще не бачила корівок такого кольору. Не корова, а мишка!

Отак і почали Мишку звати Мишкою.

Мишка була страшенно мрійливою. І мріяла вона про мандри.

«Що ж це таке? Стою, жую день у день траву.

Ну-у-удно. А Кіра розповідала, що за нашою лукою є багацько всього цікавенького: міста, гори й навіть... забула, як воно зветься... синє і мокре, велике- велетенське... А! Море!» – жалілася Мишка своїм подругам коровам.

Але вони її не розуміли й лише дивувалися:

«Навіщо кудись іти, якщо на рідній луці так гарно?»

А от Кірі дуже хотілося, щоби мрія Мишки здійснилася.

І одного разу на день народження Мишку чекав великий-сюрприз. Ба навіть велетенський.

Кіра привела її на широку галявину, де зібралися всі друзі Мишки. У центрі галявини стояла... повітряна куля.

– Неймовірно! Я справді можу на ній політати? І побачити гори, море, різні міста? Як пречудово!

– Лети, Мишко. Тільки обов'язково повертайся! Ми будемо дуже.

Розмалюй.

Маруся Няхай

Заснула гора
в післяобідній тиші.
Спустилося сонце
скупатися
До мого глечика
молочного.

Заскрипіли ворота
збудили легіт вітерця.
Зашуміли трави,
зашелестіло листя.
Відлітає з моїх долонь
сонце.

Луки задзвеніли,
і з поля
запахло молоком.

Розмалюй.

УКРАЇНСЬКА КНИГА – 2026

Німецький письменник Й. Гете свого часу сказав, що література вимагає не тільки талановитого письменника, а й талановитого читача. Засвідчив це і книжковий фестиваль «Українська книга– 2026», 6-ий річник якого проходив 28 жовтня цього року у Словацько-українському культурному та інформаційному центрі у Пряшеві. Ця подія відбулася завдяки Спілці українських письменників Словаччини та пряшівської регіональної ради Союзу русинів-українців СР.

Зустрілися тут письменники й читачі, яких цікавили нові книжкові видання. Гостем фестивалю був директор ужгородського видавництва «TIMPANI» Ярослав Федишин, який порадував присутніх виданням повісті Юліуса Панька «На все свій час» та іншими виданнями.

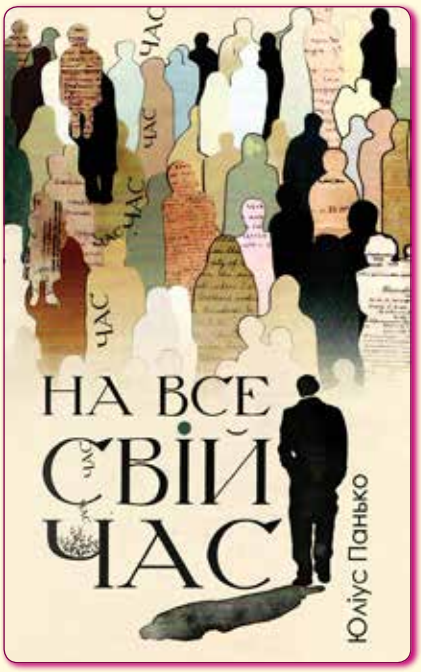
Ми згідні з Д. Дідро, що люди перестають мислити, коли перестають читати. Так, так, творять не лише письменники, а й читачі.

Олена Федишин читає уривок з нової повісті Юліуса Панька.

На фото (зліва) голова Спілки українських письменників Словаччини Іван Яцканин, письменник Юліус Панько, автор повісті «На все свій час», видавець Ярослав Федишин.

Автор запрошує читачів у подорож в часі крізь таку звичайну подію, як зустріч однокласників.

Частина учасників книжкового фестивалю.

Вікторія Гладчук

Читайте книжку!

В здоровому тілі –
Здоровий дух:
Це нам говорять
Із дитинства.
Щоб дух був добрим
Треба нам –
Читати книжки
З гарним змістом.

Маковицька струна

Міста Бардіїв і Пряшів жили українською народною піснею. У цих містах 7-го і 8-го листопада 2026 р. відбувся 52-ий річник огляду народної пісні «Маковицька струна.

Народна пісня – це живий голос народу, що народжується в колективній творчості й існує без імен авторів, передаючись з уст в уста століттями. Вона поєднує мелодію й слово в єдине ціле, відображаючи характер українців, їхні звичаї, історичні долі та найглибші почуття – від радості жнив до туги за втраченою свободою. У кожній ноті закодована пам'ять поколінь, що робить її не просто музикою, а справжньою духовною спадщиною, яка живить національну ідентичність навіть у найскладніші часи.

Народна пісня супроводжує людину від колиски до могили – від колискових до похоронних голосінь, – і саме завдяки їй зберігається зв'язок із предками, з природою та з власним корінням.

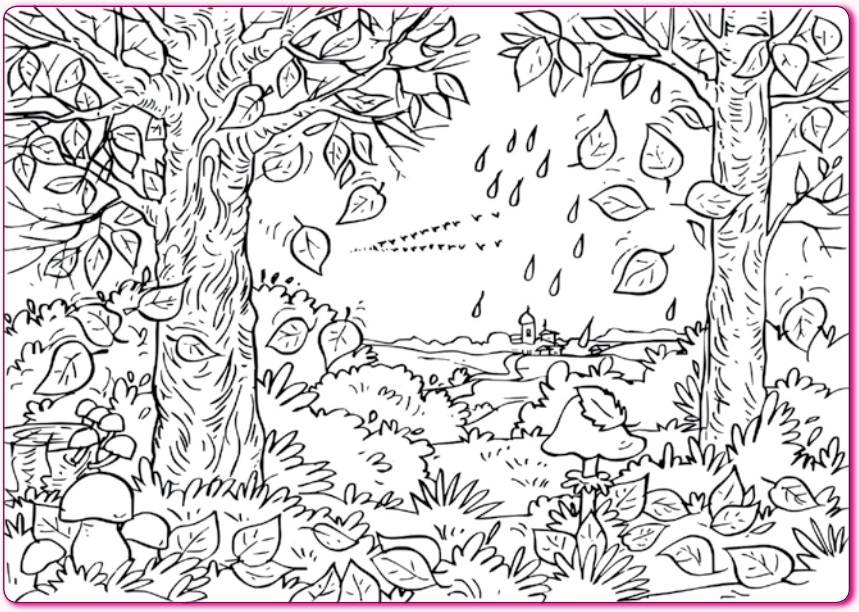
У її простих рядках і протяжних мелодіях криється сила, здатна об'єднувати людей на святах, у праці чи в моменти випробувань. Це не просто музика, це енциклопедія життя українського народу, де кожна строфа розповідає про любов, боротьбу, сміх і сльози.

(р)

Фото Ладислав Цупер.

Надія Красоткіна

Від пісні щирої душа увись злітає
Й летить, летить під самі небеса.
Чарівна музика усі серця єднає,
Бо в ній надія, велич і краса.

Розмалюй.

Анатолій Камінчук

Останній листочок

Листя падає
Додолу.
Засинають
Гай і поле.
На вербі
Один
Листочок.
До зими
Один
Деньочок!

Ірина Мацко

«Котик-воркотик»

Котику Воркотику,
Пухнастий животику,
Ходи-но до хати
Діткам воркотати.

Матінка співає,
Діток колисає,
Котичок муркотить,
Їй допомагає.

Люлі, сплять малятка ,
Хлопчики й дівчатка.
Котичок дрімає,
Сни їм навіває: Мр-р-р...

Тетяна Горобець

А листопад все хмуриться

А листопад все хмуриться від холоду й дощу,
Вже сірі стали вулиці і вітер не ущух.
То осінь з нами грається, випробування шле,
А Грудень прокидається і в гості до нас йде.

Він кине снігу білого і морозцем дихне
І птаху білокрилого він у полон візьме.
Примчить Зима – хуртелиця на білих скакунах,
В саду моїм оселиться та тільки не у снах.

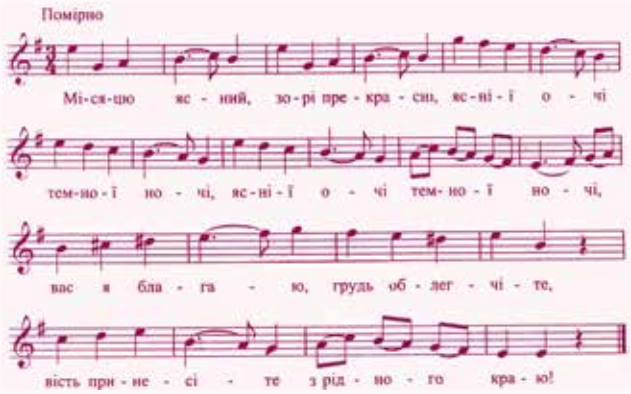
У снах моїх ще літечко, співають солов'ї,
І розквітають квіточки і гомонять рої.
Несе у дзьобі ластівка обід для пташенят,
І оксамитом падає в долоні зорепад...

Як вранці я прокинуся, то зазирну в вікно,
До нього доторкаюся замерзле вже воно.
На нього я подихаю й побачу білизну,
Пташки уже під стріхою, прокинулись від сну.

Не ждано і не гадано упав біленький сніг,
На серці стало радісно, він осінь переміг.
Сховались кудись крапельки холодного дощу,
Сльоти більше осінньої я в серце не впущу...

СПІВАЙТЕ З НАМИ

Місяцю ясний

Місяцю ясний, зорі прекрасні,
Яснії очі темної ночі, (Двічі)
Вас я благаю, грудь облегчіте,
Вість принесіте з рідного краю!

Орлоньку сизий, соколе бистрий,
Що вік на волі в завидній долі, (Двічі)
Вас я благаю, грудь облегчіте,
Вість принесіте з рідного краю!

Тихий Дунаю, зелений гаю.
Хвилі кипучі, вітри могучі (Двічі)
Вас я благаю, грудь облегчіте,
Вість принесіте з рідного краю!

ЗНАЙОМТЕСЬ:

з письменником

Олександр Ірванець

Олександр Ірванець *– український поет, прозаїк, драматург і перекладач.*

Народився 24 січня 1961 року у Львові. Виростав у Рівному . Закінчив 8 класів Рівненської СШ № 18 (1976), Дубенське педагогічне училище (1980) та Літературний інститут імені Горького (Москва, 1989). Після випуску з педагогічного училища кілька років вчителював (1980-ті роки).

Твори перекладалися англійською, німецькою, французькою, шведською, польською, чеською, білоруською, російською, італійською, хорватською мовами.

17 квітня 1985 разом із Юрієм Андруховичем та Віктором Небораком заснував літературне угруповання Бу-Ба-Бу.

З початку 2000-х працює в драматургії та прозі. Автор понад двох десятків книг та численних публікацій у часописах і альманахах Єв-ропи й Америки. П'єси Олександра Ірванця були поставлені в різних країнах, зокрема в Німеччині, Україні та Польщі.

Книги: *«Вогнище на дощі» (Львів: Каменяр, 1986), «Тінь великого класика» (Київ: Молодь, 1991), «Маленька п'єса про зраду для од-нієї актриси» (1992), «Рівне/Ровно (Стіна)» (2001; Львів: Кальварія, 2002), «Вірші останнього десятиліття» (Львів: Кальварія, 2001), «П'ять п'єс» (Київ: Смолоскип, 2002), «Очамимря: Повість та оповідання» (Київ: Факт, 2003), «Любіть!..» (Київ: Критика, 2004), «Лускун-чик-2004» (Київ: Факт, 2005), «Преамбули і тексти. Збірка поезій» (Київ: Факт, 2005), «Хвороба Лібенкрафта», роман (Харків: Фоліо, 2010),«Мій хрест» (Харків: Фоліо, 2010; серія «Графіті», післямова Сергія Жадана).«Сатирикон-XXI» (Харків: Фоліо, 2011), «П'яте перо» Вибрана есеїстика (Луцьк: Твердиня, 2011), «Пісні війни»: вірші останніх років (Київ: Дух і літера, 2014), «Харків 1938» (Київ: Laurus, 2017),«Ізмарагд княгині Несвіцької», повість та оповідання. Видавництво «Віват» – 2024, «Відьомська кров», роман. Харків: Видавництво «VIVAT», 2025.*

Олександр Ірванець

Відьомська кров
Політ і розв'язка без крові
(Уривок)

Летимо. Уже й легенька імла стелиться між нами та земною поверхнею. Унизу тягнуться світлі нитки автодоріг, потовщуючись на розв'язках. А також яскраво світяться вивіски фастфудів та сувенірних крамничок. Зблискують річки від ліхтарів на мостах, де перетинаються шляхи. Місяць вибивається з-поміж хмар короткими ривками, раз на кілька хвилин. Тут, угорі, доволі прохолодно, але сила, яка наповнює наші тіла, водночас і зігріває (чи радше дає снаги перетерпіти холод).

Скшетуський летить праворуч і трохи нижче від мене. Шапку насунув на самі вуха, шаблю свою притримує на поясі, бо вона часом б'є його по колінах. Пропливли під нами почергово Кобург, Заальфельд, попереду світиться якесь більше місто, мабуть, Єна. Знаменита оптика Карла Цейса звідси. Мій батько з армії привіз цейсівський бінокль. Пригадую, як роздивлялася в нього київські пагорби й острови по Дніпру.

Прохолодний вітер із правого боку стає сильнішим, потроху зносить нас на захід, відхиляючи від курсу. Скшетуський перевертається в польоті, притримуючи шапку, і якийсь час летить спиною вперед. Потім розвертається й підлітає до мене майже впритул.

– За нами погоня!

Я озираюся. Вітер сильно свистить у лівому вусі. Позаду, добряче внизу, я бачу дві цятки – чорну й коричневу. Чорна – більша, округла, наче куля. Це, мабуть, Варкосов! А коричнева витягнута паличка поряд з ним – це, певно, Неджат. Ну так, співачку залишили тримати залу під гіпнозом, а тепер наздоганяють нас.

Що робимо?

– Летимо швидше, що ж іще.

– Я навряд чи зможу швидше. Силу нам передали велику, але ж не безмежну...

– Ну, тоді будемо битися.

– Я ніколи не билася в польоті...

– Нічого складного. Я все тобі поясню. Насамперед у польоті зручніше битися ногами, ніж руками... Окрім того...

Раптом потужний промінь світла вдаряє згори вниз, і поряд, метрів за десять, пролітає величезний літак, скеровуючи носа вниз.

Розмалюй.

Варвара Гринько

Мама

Ще в колисці немовля
Слово «мама» вимовля.
Найдорожче в світі слово
Так звучить у рідній мові:
Мати,
Матінка,
Матуся,
Мама,
Мамочка,
Мамуся! –
Називаю тебе я,
Рідна ненечко моя.

Куточок кулінарії

Оселедець у сметані

Інгредієнти:

1 слабосолений оселедець
1 невелика цибулина
1 ст.л. яблучного оцту 6% (можна замінити лимонним соком або бальзамічним оцтом)
200 г сметани
0,5 ст. л. цукру без гірки
перець до смаку

Приготування:

Крок 1

Чистимо оселедець: відрізаємо голову, виймаємо нутрощі, зрізаємо плавники, знімаємо шкірку, розрізаємо по хребту на дві філейки і дістаємо кісточки. Робота марудна, якщо бачите у продажу готове філе слабосоленого оселедця (не в олії) – краще беріть його, менше мороки.

Крок 2

Цибулину наріжте кільцями чи півкільцями. Окремо в мисочці змішайте оцет, цукор, перець. Я додала ще й чайну ложку діжонської гірчиці. Можна додати й звичайної – тоді смаку буде більш пікантним.

Крок 3

Філе наріжте на порційні шматочки та викладіть у форму. На нього – цибулю та полийте все це маринадом.

Крок 4

Вкрийте оселедець сметаною, наче ковдрою. Розрівняйте, щоб риба повністю була покрита сметаною.

Крок 5

Затягніть форму харчовою плівкою чи фольгою і поставте в холодильник приблизно на дві доби.

Коли дістанете – сметану можна відгорнути і дістати рибу в маринаді. Але ж головний смак у поєднанні цих інгредієнтів.

Марина Бабенко-Жирнова

❀ ❀ ❀

Осінь – ніжний сонця лист.
Осінь – хитрий жовтий лис:
Вибіг вранці промінцем –
Став увечері дощем.
Буде вітром забавляти,
Буде барвами жбурляти:
Там – червоний, там – рудий,
Там – тендітно-золотий!
Кличе всіх іти до лісу
Шурхотіти теплим листям.

Ліліана Філіпчук

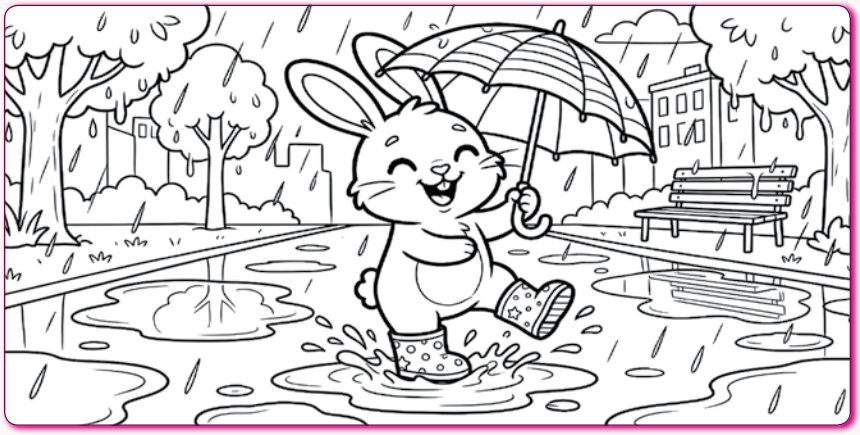
Листопад

Золотисте листя. Лазурове небо.
Яблука кольору бургундського вина.
Скільки ще розфарбувати треба?
Весь свій час заклопотана вона.

Хто – «вона»? Звичайно ж, Осінь.
Туго заплела свої жовтневі коси
Дуже вже її Листопад просить:
«Люба, ти напрацювалась, досить!

Відпочинь, все за тебе я зроблю».
Та полінився місяць Листопад:
Не пофарбував хмарки, траву
Листя вмить опало і став голим сад.

Побачила те Осінь, та й засумувала,
Дощем холодним гіркі сльози пролила.
Та поки свої сірі очі дощем мила

Розмалюй.

ЛИСЕНЯТКО

KULT MINOR

„VESELKA" – časopis pre deti. Ročník 74, vychádza 10 x ročne. Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Adresa redakcie: 081 08 Prešov, ul. Janka Borodáča č. 5. Šéfredaktor Ivan Jackanin. Počítačová sadzba NITECH s.r.o., Prešov. Tlač Grafotlač s.r.o., Prešov. Rozširuje a objednávky na predplatné prijíma redakcia. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Cena jedného čísla 0,13 €. Rukopisy a ilustrácie nevraciame. EV 3302/9.

«ВЕСЕЛКА» – журнал для дітей. Союз русинів-українців СР. Адреса редакції: 081 08 Пряшів, вул. Янка Бородача, 5. Головний редактор Іван Яцканин. Компю'терний набір NITECH s.r.o., Пряшів.
Друкує Grafotlač, Пряшів. Ціна окремого номера – 0,13 €. Рукописи та ілюстрації не повертаються. EV 3302/9.